

Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf

Delegationen för ärenden i anslutning till arbetsförmåga och rehabilitering

Läkarutlåtanden som avgetts på basis av distansmottagning vid ansökan om förmåner enligt arbetspensionssystemet

Förutsättningar för läkarutlåtande för bedömning av arbetsförmåga

En tillförlitlig bedömning av långvarig arbetsförmåga förutsätter i första hand kännedom om patienten och patientens arbete samt en utvärdering av sökandens sjukdom och de begränsningar av funktionsförmågan och arbetsförmågan som sjukdomen medför. Utvärderingen ska basera sig på de undersökningar och observationer som den läkare som skriver utlåtandet har gjort på mottagningen.

Ett utlåtande kan i undantagsfall också avges på basis av distansmottagning, när läkaren har tillgång till sådana tillförlitliga och aktuella uppgifter som behövs för en bedömning, t.ex. patientjournaler, och läkaren har uppskattat att upprättandet av ett läkarutlåtande inte kräver att patienten undersöks på en närmottagning.

Utlåtande som avgetts på basis av distansmottagning

Läkaren ska utvärdera om utlåtandet kan ges som distanstjänst. Ett utlåtande lämpar sig inte för att upprättas som distanstjänst, om bedömningen av arbetsförmågan förutsätter en fysisk undersökning av patienten eller någon annan bedömning av patientens tillstånd på en närmottagning.

Eftersom läkarens möjligheter att göra observationer och undersöka en skada eller sjukdom är mycket begränsade vid en distansmottagning, förutsätter bedömningen av arbetsförmågan i de flesta fall att patienten besöker en närmottagning.

En bedömning av fortsättningen vid långa perioder av arbetsförmåga förutsätter att försäkringsbolaget har tillgång till en aktuell och objektiv beskrivning av läget. Också i dessa situationer ska patienten i regel hänvisas till att besöka en närmottagning, för att man ska få en lägesbeskrivning som baserar sig på de observationer och undersökningar av patienten som gjorts på mottagningen.

I sådana situationer där det redan finns flera besök som nyligen gjorts på närmottagning hos läkare eller andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och uttömmande utlåtanden av dessa, kan det besök som krävs för sammanfattning och slutsatser av undersökningarna och utlåtandena genomföras som distansmottagning.

Ett utlåtande som avgetts på basis av distansmottagning lämpar sig i regel inte för ansökan om en ny förmån på grund av arbetsförmåga, men för ansökan om fortsatt förmån kan ett utlåtande som upprättats på basis av distansmottagning under vissa förutsättningar lämpa sig.

I utlåtandet eller sjukjournalen ska anges om bedömningen har gjorts på distansmottagning och hur distansmottagningen har genomförts. Ett utlåtande som upprättats på basis av en chattediskussion eller enbart ett telefonsamtal kan inte anses som tillräckligt för en bedömning av arbetsförmågan.

Om läkaren inte känner patienten sedan tidigare, ska identifieringen av patienten basera sig på en tillförlitlig metod, t.ex. stark autentisering. Den metod som använts för identifiering ska anges i utlåtandet. Enbart personbeteckning eller personbeteckning och klientens/patientens namn för identifiering uppfyller inte kraven på tillförlitlig metod.

Observationer vid distansmedicinska tjänster

Diagnosen, bedömningen och slutsatserna i läkarutlåtandet kan grunda sig på observationer som gjorts vid distansmedicinska tjänster endast, om läkaren har uppskattat att den information som erhållits är tillräckligt uttömmande och relevant för det ärende som ska avgöras.

Läkaren ska i sitt utlåtande ange vilka informationskällor utlåtandet grundar sig på, om uppgifterna är likriktade och vilken risk det finns för felaktiga källor.

Bedömning av grunden för läkarutlåtandet

Ett läkarutlåtande ska endast bygga på sådana uppgifter som läkaren själv är övertygad om att är riktiga. Faktorer som baserar sig på patientens redogörelse ska klart avskiljas från de faktorer som baserar sig på läkarens observationer.

Utlåtandet får inte bygga enbart på patientens eller andra parter redogörelse, utan det ska huvudsakligen bygga på läkarens egna uppgifter, såsom:

- egna observationer och patientjournaler baserade på klinisk undersökning, laboratorieundersökningar eller bilddiagnostiska undersökningar
- uppgifter i handlingar från sjukhus, inrättningar, andra läkare eller andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och motsvarande källor.

Utlåtandet ska innehålla all väsentlig information som behövs för slutsatserna, och från utlåtandet får inte medvetet utelämnas sådant som eventuellt kan inverka på de beslut som fattas med stöd av utlåtandet. Sådan väsentlig information är t.ex. uppgifter om eventuell användning av droger.

Innehållet i ett utlåtande för sjukpension och yrkesinriktad rehabilitering

Det centrala innehållet i utlåtandet utgörs av de uppgifter på basis av vilka det är möjligt att sluta sig till om den patient som ansöker om sjukpension eller yrkesinriktad rehabilitering trots de begränsningar som sjukdomen eller skadan medför kan klara av sådana uppgifter som skäligen kan förutsättas av personen, med beaktande av utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boningsort samt andra med dem jämförbara faktorer.

Vid bedömningen av rätten till yrkesinriktad rehabilitering är det avgörande om det konstateras att patienten på grund av sjukdom eller skada har en sannolik risk att bli sjukpensionerad under de närmaste åren.

Väsentlig information vid upprättandet av ett läkarutlåtande för sjukpensionssystemets förmåner är klara beskrivningar av de funktionella begränsningarna kompletterade med sådana laboratorieundersökningar och bilddiagnostiska undersökningar som är av betydelse vid bedömningen av lägets svårighetsgrad.

Utöver begränsningarna är det också väsentligt att beskriva patientens återstående funktions- och arbetsförmåga.

Slutsatserna om arbetsförmågan ska alltid basera sig på en bedömning av funktionsförmågan. För bedömning av arbetsförmågan behövs utöver patientens yrkesbeteckning mer ingående uppgifter om patientens arbete och kraven i arbetet. Om läkaren inte känner till patientens arbete, ska läkaren i sitt utlåtande fokusera på att beskriva patientens funktionsförmåga och allmänt de arbetsuppgifter som patienten på basis av sin återstående funktionsförmåga kan klara av för att skaffa sig förvärvsinkomster.

Allmänna krav på läkarutlåtanden

Läkarutlåtandet ska vara ett intyg som getts av en opartisk sakkunnig, oberoende av på vems begäran eller uppdrag det ges. Läkaren ansvarar för att uppgifterna i utlåtandet är riktiga och ändamålsenliga och att de slutsatser som presenteras är hållbara. Läkaren ska i utlåtandena endast skriva sådana slutsatser som läkaren har faktiska förutsättningar att dra.

Läkarutlåtandet ska vara elektroniskt undertecknat, elektroniskt verifierat eller egenhändigt undertecknat för att det ska kunna godkännas som en medicinsk handling. En elektroniskt undertecknad pdf-blankett godkänns.